

Stockholm 2016-11-15

M2016/01733/Nm
Miljö- och energidepartementet
Energienheten
m.registrator@regeringskansliet.se
kopia: michael.lofroth@regeringskansliet.se

Energiföretagen Sverige
Raziyeh Khodayari:
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

Remiss Torvutvinningens och torvanvändningens klimat- och miljöpåverkan

Energiföretagen Sverige ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Energibranschen investerar omkring 30-35 miljarder kronor årligen. Med rätt förutsättningar kan vi fortsätta trygga energileveranserna till hushåll, företag och samhälle - varje sekund, året om - samtidigt som vi driver på den förändring som möjliggör framtidens energisystem. Vårt mål är att; utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige anser att

- torvtäkt alltid bör villkoras av att den sker på tidigare dikade marker
- elproduktion från torv bör vara kvar i certifikatsystemet
- torv även i fortsättningen bör vara befriat från energiskatt i fjärrvärmeanläggningar

För att minska torvutvinningens klimat- och miljöpåverkan föreslår vi att torvbruket ska riktas i första hand mot redan dikade torvmarker på befintliga torvtäkter. Vidare ska man ta åtgärder för att väga in klimatet i en samlad bedömning av val av plats, överväga alternativa lokaliseringar för att finna mest lämpliga lokalisering av torvtäkt, samt att ta åtgärder för efterbehandling för att återställa miljön i efterhand.

Inom fjärrvärmesystemet fanns 2015 fortfarande 6 % fossila bränslen medan torvförbrukning har minskat från 6,2% (2004) till 2,0% (2015) för fjärrvärme- och kraftvärmeproduktion. Vi anser att det är mer angeläget att fasa ut fossila bränslen som importeras till Sverige än att fasa ut torven som betraktas som långsam förnybar och som skapar jobb och tillväxt i landsbygden.

Allmänt

Naturvårdsverket anser att det får anses obestridligt att torv i klimatpolitiskt hänseende är att jämställa med fossila bränslen och bidrar till den globala uppvärmningen. Torvutredningen fann i SOU 2002:100 att torv närmast kan karaktäriseras som "*en långsamt förnybar biomassa*" i linje med den bedömning som den finska regeringen gjort. Den beskrivning av torvens egenskaper som verket gör på sidan 7 anger att torv är en organisk jordart som tillväxer långsamt. Regeringen ställde sig i proposition 2003/04:42 bakom denna tolkning och bedömde att det av rent lagtekniska skäl var acceptabelt att använda begreppet förnybar el även för sådan el som produceras med användning av torv.

FNs klimatorgan IPCCs har mot bakgrund av ett finskt förslag, slagit fast att torv inte längre skall tillhöra kategorin "other fossil fuels" utan föras till en egen kategori benämnd "peat".

Den finska motiveringen lyfter bl.a. fram bedömningen av torv som "a slowly renewable biomass fuel" vilket är en benämning som även Torvutredningen ställt sig bakom. IPCC kunde inte dela uppfattningen att den så kallade default emissionsfaktorn borde ändras men samtidigt framhöll man att de olika utsläppen motiverar att torv förs till en särskild kategori "peat" mellan fossila bränslen och träbränslen.

Detaljerade synpunkter

Viktigt att befintliga torvtäcker nyttjas före efterbehandling

Naturvårdsverket skriver att "*de samlade utsläppen av växthusgaser från dikade torvmarker utgör ungefär en femtedel av Sveriges samlade klimatpåverkande utsläpp*" samt att "*de växthusgasutsläpp som fanns innan täkten öppnades kan därmed öka under täktens livstid.*"

Energiföretagen Sverige välkomnar Naturvårdsverkets förslag att torvtäcker bör lokaliseras till marker som redan har höga utsläpp för att minimera förändringen. Energiföretagen Sverige anser därför att det är viktigt att befintliga torvtäcker nyttjas och utvinns helt innan de efterbehandlas.

Sameldning med träbränsle har flera fördelar

Naturvårdsverket anser att "*även om torv medför fördelar i till exempel sameldning med träbränslen, så är torv i klimathänseende jämförbart med fossila bränslen som stenkol och olja.*" Energiföretagen Sverige anser att torv kan ersätta fossila bränslen vid kraftvärmeproduktion, minska behovet av kompletterande oljeanvändning särskilt vid kalla vinterdagar, underlätta energiåtervinning av hushållsavfall och träavfall, öka elproduktionen med 5-10% vid kraftvärmeproduktion, och även minska driftstörningar och därmed behovet av underhåll i värme- och kraftvärmeanläggningar. Forskning visar att för att kunna få en positiv effekt vid sameldning med svåra bränslen krävs en sameldning med torv i storleksordningen 5-15% beroende på torv- och bränsleegenskaper.

Torvens goda sameldningsegenskaper är särskilt viktiga för äldre pannbestånd som fortfarande har minst 20 år kvar i teknisk livslängd där sameldning med torv möjliggör ökad livslängd. I äldre anläggningar är det som regel också svårare att ersätta torv med kemikalietillsatser eller återvunna bränslen som innehåller svavel för att minska driftsstörningar och maximera värme och elproduktion.

Torvens betydelse för försörjningstrygghet

Torvutredningen fann i SOU 2002:100 att "*med hänsyn till torvens betydelse som kompletterande bränsle vid eldning av träbränslen bör torvens konkurrenskraft gentemot fossila bränslen som kol och olja försvaras. Vidare bör beaktas risken för brist på träbränslen vid en väntad ökning av efterfrågan i Europa.*" Med bakgrund av EUs ambitioner om ökad användning av bioenergi är dessa slutsatser fortfarande angelägna.

Energiföretagen Sverige anser att ett klokt nyttjande av befintliga torvtäcker är att se torven som en resurs i tider av brist på biobränslen för kraftvärmeproduktion. Tillgången av konkurrenskraftiga biobränslen i kraftvärmen är avgörande för att leva upp till målen i energiöverenskommelsen om en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor. Utbud och efterfrågan på biobränslen varierar över tid. Den mängd torv som används kan förefalla begränsad nationellt men har stor lokal betydelse. Torv går utmärkt att långtidslagras ute på torvtäckerna vilket ökar försörjningstryggheten när utbudet av biobränslen minskar.

Viktigt att fasa ut fossila bränslen

Naturvårdsverket framhåller att det finns risk för en *"fortsatt överanvändning av torv på grund av de gynnsamma förutsättningar för torvanvändning som finns inom energi- och klimatpolitiken"* (kap 5 sida 67). Energiföretagens samlade statistik visar att trenden tvärtemot är minskad torvförbrukning från 6,2% (2004) till 2,0% (2015) för fjärrvärme- och kraftvärmeproduktion. Vi anser att det är mer angeläget att fasa ut de minst hållbara energiflödena från energisystemet. Med hållbarhet menar vi klimat- och miljöpåverkan, men även sociala och ekonomiska aspekter. Om förändringar i regelverket bidrar till snabbt minskad torvanvändning, kan detta komma att innebära ökade kostnader för efterbehandling och återställning av befintliga torvtäkter som inte utvinns färdigt inom rimlig tid.

Naturvårdsverket föreslår att den nuvarande befrielsen från energiskatt för torv ska tas bort samt att torv inte längre ska ges elcertifikat. Inom fjärrvärmesystemet fanns 2015 fortfarande 6 % fossila bränslen. Energiföretagen Sverige anser att det är mer angeläget att fasa ut fossila bränslen som importeras till Sverige än att fasa ut torven som betraktas som långsam förnybar och som skapar jobb och tillväxt i landsbygden. Enligt Naturvårdsverket *"på kort sikt kan vissa förbränningsanläggningar använda kol istället för torv"* (sidan 78). Det är oroväckande att det förespråkas utfasning av ett långsamt förnybart bränsle före utfasning av fossila bränslen som importeras. Förslaget skulle innebära att torv skulle beskattas högre än fossilt kol för användning i kraftvärmeanläggningar då koldioxidskatten för kol togs bort 2013. Orsaken till att kol inte längre är belagd med koldioxidskatt är att det krävs utsläppsrätter för kol inom EU ETS. Naturvårdsverkets förslag med införande av energiskatt och borttagande av elcertifikat för torv innebär att Sverige skulle fasa ut torv som är ett inhemskt bränsle före fossila bränslen.

Energiföretagen Sverige föreslår att torv bör vara kvar i elcertifikatsystemet för åtminstone sameldning i fasta biobränsleanläggningar och anläggningar som återvinner energi från avfall med motiveringen att energitorv kan bidra till snabbare utfasning av fossila bränslen och eftersom sameldning av torv förbättrar anläggningars ekonomi och skapar jobb och tillväxt i landsbygdsområden. EU har accepterat att torv har en roll att fylla i det svenska elcertifikatsystemet för att minska användningen av kol och effektivisera kraftvärmeproduktionen. Det finns ingen risk för *"fortsatt överanvändning av torv"* inom energisektorn eftersom det finns andra drivkrafter för att minska användningen av energitorv, den viktigaste ökat kundkrav. Vi anser därför att torv även i fortsättningen bör vara befriat från energiskatt i fjärrvärmeanläggningar.

Åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan

Energiföretagen Sverige anser att torv som additiv bör bli kvar i stödsystemet då det har flera fördelar jämfört med fossila bränslen. För att minska torvutvinningens klimat- och miljöpåverkan föreslår vi att torvbruket ska riktas i första hand mot redan dikade torvmarker och befintliga torvtäkter. Vidare ska man ta åtgärder för att väga in klimatet i en samlad bedömning av val av plats, överväga alternativa lokaliseringar för att finna mest lämpliga lokalisering av torvtäkt, samt att ta åtgärder för efterbehandling för att återställa miljön i efterhand.

Övergångsregler för befintliga torvtäkter

Anläggningsägare av torvtäkter har åtagit sig ansvar gentemot markägare och tillståndsmyndigheter. Energiföretagen Sverige anser att vid ändringar i regelverk måste det särskilt beaktas behovet av övergångsregler för anläggningsägare med hänsyn till deras ansvar gentemot markägare och tillståndsmyndigheter.

Energiföretagen Sverige håller med Naturvårdsverket att "*efterbehandling kan mildra tåktens miljöpåverkan*". Vi menar dock att en hållbar efterbehandling underlättas om en torvtåkt är helt utvunnen och den försvåras om en torvtåkt måste efterbehandlas innan den är helt utvunnen.

Energiföretagen Sverige

Pernilla Winnhed
VD